

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22Csp/86/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418204613
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Mazúchová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2020:6418204613.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Adrianou Mazúchovou, v právnej veci žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanému X. Ď., J. XX.XX.XXXX, Y. G. H. XX, XXX XX Z. X., štátny občan SR, o zaplatenie 3.519,73 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 4.723,08 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 3.519,73 Eur od 10.11.2015 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 52,50 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 31.10.2018 domáhal voči žalovanému zaplatenia neuhradenej istiny úveru vo výške 3.519,73 Eur, vyčíslených úrokov vo výške 362,29 Eur za obdobie do 09.11.2015, vyčíslených úrokov vo výške 2.307,74 Eur za obdobie od 10.11.2015 do 31.07.2018 spolu s úrokmi vo výške 19 % p.a. zo sumy 3.519,73 Eur od 01.08.2018 do zaplatenia, úrokmi z omeškania vo výške 5,05 % p.a. zo sumy 3.519,73 Eur od 01.08.2018 do zaplatenia, poplatkami vo výške 4,65 Eur a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 28.03.2013 uzavrel pôvodný žalobca - Poštová banka, a.s. ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o úvere č.XXXXXXXXXX (ďalej len „úverová zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 4.000,-Eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver, úroky a poplatky podľa uzavretej úverovej zmluvy, ktorej súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver, splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, a preto veriteľ v zmysle § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyhlásil úver za predčasne splatný. Výšku žalovanej sumy žalobca vyčíslil v zmysle predloženého „Aktuálneho stavu úveru“ zo dňa 31.07.2018, v ktorom sú uvedené jednotlivé platby a spôsob ich započítania. Žalovaný dlžnú sumu nezaplatil, preto uplatnil žalobca svoj nárok žalobou na súde.

2. Uznesením zo dňa 22.11.2018 súd v súlade s § 167 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. z 21.mája 2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), vyzval žalovaného, aby sa vyjadril k doručenej žalobe a poučil ho o jeho procesných právach a povinnostiach. Spolu s uznesením súd dňa 05.12.2018 doručil žalovanému žalobu s prílohami.

3. Žalovaný sa k doručenej žalobe nevyjadril.

4. Uznesením zo dňa 10.01.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28.02.2019, súd v súlade s § 80 ods.1 a 2 CSP pripustil na základe návrhu pôvodného žalobcu Poštová banka, a.s. a predložených dokladov preukazujúcich postúpenie pohľadávky zmenu na strane žalobcu a do konania vstúpil žalobca.

5. Na základe pokynu predsedu súdu zo dňa 15.08.2019 bola vec po nástupe zákonnej sudkyne na rodičovskú dovolenku pridelená na rozhodnutie novému zákonnému sudcovi.

6. Na prejednanie žaloby súd nariadil pojednávanie na deň 31.01.2020, na ktoré sa žalobca nedostavil, podaním doručeným súdu elektronicky dňa 27.01.2020 svoju neúčasť ospravedlnil a výslovne súhlasil, aby sa konalo v jeho neprítomnosti. U žalovaného mal súd vykázané doručenie predvolania na pojednávanie dňom 08.01.2020. Nakoľko dôvody na odročenie pojednávania podľa § 183 CSP splnené neboli, súd podľa § 180 CSP rozhodol o pojednávaní v neprítomnosti strán sporu a podanú žalobu prejednal bez prítomnosti sporových strán.

7. Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

8. Podľa § 215 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

9. Podľa § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením obsahu žaloby, predloženými listinnými dôkazmi a v súlade s § 151 ods. 1 CSP rozhodol na základe nesporných skutkových tvrdení a listinných dôkazov založených v súdnom spise. Súd zistil tento skutkový a právny stav.

11. Z predložených a vykonaných dôkazov súd zistil, že dňa 28.03.2013 uzavrel právny predchodca žalobcu - Poštová banka, a.s. ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o úvere dostupná pôžička č.XXXXXXXXXX, na základe ktorej bol dlžníkovi poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške istiny 4.000,- Eur so základným súborom poistenia. Úver bol poskytnutý pri úrokovej sadzbe 19 % p.a., RPMN 20,74 %; priemerná RPMN bola 18,86 %. Žalovaný sa zaviazal splatiť úver 72 pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 98,85 Eur, splatnými k 17. dňu príslušného kalendárneho mesiaca, s termínom splatnosti prvej splátky 17.04.2013 a konečným termínom splatnosti 17.03.2019. Výška celkových nákladov bola 2.642,08 €.

12. Z upozornenia - výzvy na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 26.10.2015 súd zistil, že pôvodný žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie úverovej pohľadávky v celkovej výške 475,99 Eur, ktorá pozostávala z omeškaných splátok vo výške 474,84 Eur a poplatkov vo výške 1,15 Eur s upozornením, že ak k úhrade nedôjde, je veriteľ oprávnený vyhlásiť úver za predčasne splatný. Z predloženého podacieho hárku mal súd preukázané odoslanie výzvy žalovanému.

13. Z predloženej výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 09.11.2015 súd zistil, že pôvodný žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie úverovej pohľadávky v celkovej výške 3.886,67 Eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 3.519,73 Eur, úrokov vo výške 362,29 Eur a poplatkov vo výške 4,65 Eur. Podľa predloženej doručky výzvy žalovaný neprevzal v odbernej lehote, preto bola vrátená odosielateľovi dňa 01.12.2015.

14. Súd z listinného dôkazu „Aktuálny stav úveru ku dňu 31.07.2018“ na č.l.12 spisu zistil, že sa jedná o výpis k úverovej zmluve č.0, ktorý viedol pôvodný žalobca. Z predloženého výpisu súd zistil, že čerpanie úverových prostriedkov bolo realizované dňa 28.03.2013 v celkovej výške 4.000,-Eur. Z výpisu súd ďalej zistil, že žalovaný na úver celkovo zaplatil sumu 2.101,03 Eur, z čoho suma 480,27 Eur bola započítaná na úhradu istiny, suma 166,97 Eur na úhradu poplatkov a suma 1.453,79 Eur na úhradu úrokov. Ku dňu zosplatenia tak zostala neuhradená istina vo výške 3.519,73 Eur (4000-480,273), zmluvné úroky vo výške 362,29 Eur a poplatky vo výške 4,65 Eur.

15. Z predloženého predpisu splátok k zmluve (tzv. amortizačnej tabuľky) na č.l. 18 spisu súd zistil, že žalovaný sa zaviazal úver splatiť 72 mesačnými anuitnými splátkami splatnými v období od 17.04.2013

do 17.03.2019, pričom celková uhradená suma mala predstavovať 6.991,27 Eur, z čoho suma 4.000,- Eur predstavovala istinu, suma 2.642,07 Eur úroky a suma 349,2 Eur poplatky za poistenie.

16. Z predloženej Zmluvy o postúpení pohľadávok č.II/2018 zo dňa 25.10.2018, uzavretej medzi spoločnosťou Poštová banka, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom, súd zistil, že pohľadávka z úverovej zmluvy voči žalovanému bola postúpená na žalobcu. Z tejto zmluvy má súd preukázanú aktívnu legitímáciu žalobcu.

17. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

18. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, kde žalobca vystupuje ako právny nástupca dodávateľa a žalovaný ako spotrebiteľ. Hoci uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere je vo svojej podstate zmluvou o úvere podľa § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „ObchZ“) a predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah podľa § 261 ods. 3 písm. d) ObchZ, je zrejmé, že predmetná zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na žalovaného je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Uzavretá zmluva je podľa svojho obsahu tzv. typovou formulárovou zmluvou, ktorú vypracoval právny predchodca žalobcu ako dodávateľ, nakoľko jej znenie bolo predtlačené na formulári, do ktorého sa len vpísali chýbajúce údaje. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný nemohol obsah zmluvy nijako ovplyvniť. Formulárové zmluvy právny predchodca žalobcu opakovane používa pri poskytovaní peňažných prostriedkov spotrebiteľom. Súd má za to, že právny vzťah medzi stranami sporu, založený uzavretou zmluvou o úvere, je spotrebiteľským vzťahom, preto je ho potrebné posúdiť aj podľa ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) o spotrebiteľských zmluvách a zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), a to s prihliadnutím na právnu úpravu platnú v čase uzavretia zmluvy o úvere. Tzv. spotrebiteľské zmluvy, i keď sú upravené v Občianskom zákonníku, totiž nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len výlučne na občianskoprávne vzťahy, ale príslušné ustanovenia je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, a to bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah. Súd po preskúmaní obsahu a predmetu uzavretej zmluvy o úvere a postavenia jej účastníkov dospel k záveru, že právny vzťah založený predmetnou zmluvou je potrebné považovať za spotrebiteľský. Spotrebiteľský charakter vzniknutého záväzkového právneho vzťahu nebol medzi stranami sporný.

19. Pri právnom posúdení veci súd aplikoval nasledovné zákonné ustanovenia právnych predpisov:

Podľa § 497 ObchZ, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 prvá veta ObchZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom, alebo na základe zákona.

Podľa § 503 ods. 3 ObchZ, dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

Podľa § 504 ObchZ, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do 1 mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 506 ObchZ, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, je veriteľ oprávnený do zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa § 369 ods. 1 ObchZ v znení platnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatených úrokov z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 zákona č. 129/2010 Z.z. , na účely tohto zákona sa rozumie:

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,
- g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,
- h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,
- i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19,
- j) úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru,
- k) fixnou úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru jedna úroková sadzba spotrebiteľského úveru dohodnutá medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere na celú dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo viac úrokových sadzieb spotrebiteľského úveru dohodnutých medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere na čiastkové obdobia s výhradným použitím fixného konkrétneho percenta; ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie sú stanovené všetky úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, úroková sadzba spotrebiteľského úveru sa považuje za fixnú iba na tie čiastkové obdobia, na ktoré sú úrokové sadzby spotrebiteľského úveru určené výhradne použitím fixného konkrétneho percenta dohodnutého pri uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- l) celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať náležitosti uvedené v tomto zákonnom ustanovení.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva OZ.

Podľa § 54 ods. 2 OZ, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 524 ods. 1,2 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

20. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že strany sporu uzatvorili úverovú zmluvu podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 4.000,-Eur. Žalovaný si neplnil povinnosti vyplývajúce z uzavretej zmluvy, úver prestal splácať, preto žalobca úver dňa 09.11.2015 zosplatnil a požiadal o jeho jednorázové splatenie. Po preskúmaní obsahu zmluvy má súd za to, že uzavretá zmluva o úvere spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. Nakoľko poskytnutý úver nie je možné podľa ustanovenie § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. považovať za bezúročný a bez poplatkov, žalobca má nárok na vrátenie poskytnutého úveru spolu s dohodnutými neuhradenými úrokmi a poplatkami. Z celkovo uhradenej sumy 2.101,03 Eur, bola okrem sumy započítanej na istinu vo výške 480,27 Eur, suma 1.453,79 Eur započítaná na úhradu úrokov a suma 166,97 Eur na úhradu poplatkov. Žalovaný tieto skutkové tvrdenia žalobcu nepoprel, súd preto s poukazom na § 151 ods. 1 CSP považoval skutkové tvrdenia žalobcu o uzavretí zmluvy, o čerpaní finančných prostriedkov, o predčasnom zosplatnení úveru, o výške zaplatenej sumy ako aj o výške nesplateného zostatku úveru za nesporné.

21. Na základe vykonaného dokazovania a po právnom posúdení súd dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná, preto súd podanej žalobe čiastočne vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 4.723,08 Eur, ktorá predstavuje neuhradený zostatok istiny poskytnutého úveru vo výške 3.519,73 Eur, neuhradené zmluvné úroky vo výške 1.188,28 Eur, neuhradené poplatky vo výške 4,65 Eur a neuhradené vyúčtované úroky z omeškania za obdobie do vyhlásenia predčasnej splatnosti vo výške 10,42 Eur. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ uzavrel s dlžníkom dňa 28.03.2013 zmluvu o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol dlžníkovi úver vo výške 4.000,-Eur. Z predloženého výpisu z účtu k úverovej zmluve mal súd preukázané, že dlžník uhradil celkovú sumu 2.101,03 Eur, z čoho suma 480,27 Eur bola započítaná na úhradu istiny. Neuhradená tak zostala istina vo výške 3.519,73 Eur (4000-480,27). Z predpisu splátok k zmluve o úvere (tzv. amortizačnej tabuľky) súd zistil, že na základe uzavretej zmluvy sa dlžník zaviazal uhradiť veriteľovi zmluvné úroky v celkovej výške 2.642,07 Eur, z ktorých uhradil sumu 1.453,79 Eur. Neuhradené zmluvné úroky tak zostali vo výške 1.188,28 Eur. Výšku vyúčtovaných úrokov z omeškania v sume 10,42 Eur a poplatkov vo výške 4,65 Eur do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, t.j. k 09.11.2015, mal súd preukázanú z predloženého výpisu z účtu a špecifikácie na čl. 9 spisu. Tieto skutočnosti žalovaný nepoprel, a rovnako nepoprel ani výšku žalovanej istiny, úrokov a poplatkov, ktorých výšku ku dňu predčasného zosplatnenia má súd preukázanú aj z aktuálneho stavu úveru ku dňu 31.07.2018, ktorý obsahoval úhrady dlžníka a spôsob ich zaúčtovania na istinu, úroky a poplatky. Súd preto podanej žalobe v časti neuhradenej istiny, zmluvných úrokov a úrokov z omeškania vyúčtovaných do termínu predčasného zosplatnenia úveru a poplatkov vyhovel a zaviazal žalovaného spolu na zaplatenie sumy 4.723,08 Eur (3519,73+1188,28+10,42+ 4,65). Súd zároveň, viazaný rozsahom podanej žaloby v súlade

s § 216 CSP, priznal žalobcovi uplatnený nárok na úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy dlžnej istiny (3.519,73 Eur) za obdobie omeškania od 10.11.2015 do zaplattenia.

22. Podľa § 369 ods. 1 ObchZ v znení platnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy, ak je dlžník v omeškani so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplattenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva. V danom prípade výšku úrokov z omeškania zmluva osobitne neupravovala, preto sa ich výška riadi právnymi predpismi občianskeho práva. Podľa § 517 ods. 1 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškani s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávajúci predpis. Podľa § 3 ods.1 nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, je výška úrokov z omeškania o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Žalovaný je preukázateľne od 10.11.2015 v omeškani so zaplattením dlžnej sumy, pričom toto omeškani stále trvá, preto žalobca má voči žalovanému aj nárok na zaplattenie úrokov z omeškania. Vzhľadom na viazanosť súdu podanou žalobou (§ 216 CSP) súd priznal žalobcovi úroky z omeškania vyčíslené do 09.11.2018 v sume 10,42 Eur a pokračujúce úroky z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 10.11.2015 do zaplattenia.

23. V prevyšujúcej časti, t.j. v časti zmluvných úrokov uplatnených za obdobie omeškania po termíne konečnej splatnosti úveru (pokračujúce zmluvné úroky vo výške 19 % p.a. zo sumy 3.519,73 Eur od 18.03.2019 do zaplattenia), súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

24. Súd nevyhovel žalobe v časti pokračujúcich zmluvných úrokov uplatnených za obdobie po termíne konečnej splatnosti úveru do jeho zaplattenia a tento uplatnený nárok zamietol ako nedôvodný, a to s poukazom na rozhodovaciu prax súdov, v zmysle ktorej zmluvné úroky z úveru patria veriteľovi len do dohodnutej splatnosti úveru (rozhodnutie NS SR č.k. 4 Obo 143/98, resp. nález US SR IV. 476/2012 z 18.9.2012, rovnako rozhodnutia odvolacieho súdu - rozsudky KS v Banskej Bystrici, sp.zn. 15Co/52/2016 zo dňa 10.05.2017, sp.zn. 15Co/243/2015 zo dňa 25.01.2017, sp.zn. 16Co/264/2017 zo dňa 19.04.2018, sp.zn. 17Co/245/2018 zo dňa 29.05.2019, sp.zn. 17Co/246/2017 zo dňa 26.09.2018 a sp.zn. 13Co/163/2018 zo dňa 30.09.2019). Súd má za to, že zmluvné (štandardné) úroky si veriteľ nemôže dôvodne uplatňovať za obdobie po dohodnutom termíne konečnej splatnosti. Ako dovodila súdna prax zmluvný úrok síce predstavuje cenu peňazí, no len za dohodnuté obdobie, keď dlžník peniaze veriteľa užíva v súlade s dohodnutými zmluvnými podmienkami za stavu „lege artis“, t.j. za obdobie v súlade s právom do dohodnutého termínu konečnej splatnosti. Ak však dlžník poruší svoje povinnosti, v dôsledku čoho veriteľovi vznikne právo požadovať jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplattnenia a veriteľ toto svoje právo aj využije a úver zosplattní, navodí tým stav, keď už dlžník nie je oprávnený poskytnuté prostriedky užívať. Niet preto dôvodu na to, aby veriteľ popri úrokom z omeškania inkasoval naďalej aj zmluvné úroky nad vopred dohodnutý rozsah, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov veriteľa. Počnúc prvým dňom omeškania dlžníka s jednorazovým vrátením poskytnutých prostriedkov vzniká veriteľovi nárok na úroky z omeškania, ktoré predstavujú „cenu“ peňazí za obdobie omeškania. S protiprávnym stavom omeškania sa tak spájajú prirodzene a logicky výhradne sankcie v podobe úroku z omeškania. Bolo by nelogické, aby sa s protiprávnym stavom omeškania spájali aj nároky, ktoré patria veriteľovi za stavu „lege artis“, teda za stavu oprávnenej držby peňažných prostriedkov. Ak by aj v spotrebiteľskom právnom vzťahu napriek tomu existovala zmluvná dohoda, ktorá by s protiprávnym stavom po termíne konečnej splatnosti úveru stotožňovala aj odplattné nároky patriace len v právne súladnom stave, bolo by takéto zmluvné dojednanie na škodu spotrebiteľa (ktorý by bol v prípade omeškania po termíne konečnej splatnosti duplicitne zaťažovaný okrem úroku z omeškania aj dohodnutým zmluvným úrokom) neprijateľne odchylné od zákona, nakoľko skutočná výška úrokov za obdobie omeškania po termíne konečnej splatnosti by prekračovala zákonom prípustnú maximálnu výšku úroku z omeškania podľa § 369 ods. 1 ObchZ v spojení s § 517 ods. 2 OZ a § 3 nariadenia vlády č.87/1995 Zb. v príslušnom znení, v dôsledku čoho by bolo takéto zmluvné dojednanie podľa § 52 ods. 2 OZ, resp. § 53 ods. 1 a 5 OZ absolútne neplatným (rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015; obdobne rozsudky KS v Prešove sp.zn. 6Co/12/2014 zo dňa 30.06.2014, sp.zn. 3Co/79/2014 zo dňa 13.08.2014, 4Co/83/2013

zo dňa 07.05.2014, sp.zn. 1Co/29/2014 zo dňa 19.03.2014, sp. zn.3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, rozsudok KS v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, rozsudky KS v Banskej Bystrici, sp.zn. 15Co/52/2016 zo dňa 10.05.2017, sp.zn. 15Co/243/2015 zo dňa 25.01.2017). Hoci existuje aj odlišný názor, podľa ktorého dispozitívna norma neobsahuje dobu na poskytnutie finančných prostriedkov, a kým úroky z omeškania sú sankciou, tak úroky sú odmenou za užívanie peňazí, a preto ich treba platiť až do ich (skutočného) vrátenia (napr. NS ČR z 27.06.2007 sp. zn. 33Odo/657/2005), súd sa s týmto názorom nestotožňuje, nakoľko tento právny názor opomína skutočnosť, že zmluvné úroky sú vždy medzi veriteľom a dlžníkom dojednané vždy len na určitú dobu (do dohodnutej splatnosti záväzku), nikdy nie však až do jeho skutočného zaplatenia. Zásadný posun v uvedenej otázke však predstavuje v spotrebiteľských právnych veciach judikatúra Súdneho dvora Európskej únie. Výkladom smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách súdny dvor stanovil zásadné pravidlo pre kvalifikáciu zmluvnej podmienky za nekalú, ak sa odkláňa od dispozičných noriem zákona v neprospech spotrebiteľa (napr. C-416/11,AZI), čl. 3 ods. 1 uvedenej smernice sa má vykladať tak, že pojem „značná nerovnováha“ (poškodiť spotrebiteľa) treba posúdiť na základe analýzy vnútroštátnych právnych predpisov uplatňovaných v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami s cieľom posúdiť, či a prípadne v akej miere je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie, než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve; a na účely určenia, či dôjde k nerovnováhe napriek požiadavke dôvery treba preveriť, či predajca alebo dodávateľ, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s dotknutou podmienkou po individuálnom dojednaní. Bez pochyb je to, že za úver možno dohodnúť úroky, a že možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov, t. j. úverové obdobie. Zákon teda umožňuje dodávateľovi na určitú dobu, teda do splatnosti podľa jeho predstáv poskytnúť úver a žiadať si za to dohodnuté úroky. Od počiatku sú v záujme dodávateľa úroky na dohodnutú dobu, a to až do dohodnutej splatnosti úveru. Rovnako so zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má dodávateľ právo splatnosť posunúť. Niet však zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania aj po dohodnutej dobe konečnej splatnosti. Ak úrok nie je zaplatený do splatnosti, zákon priznáva za zadržovanie finančných prostriedkov sankcie, a to či už zákonné napr. úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. dohodnutú zmluvnú pokutu). Je nepochybné, že prípadná dohoda o úrokoch po termíne konečnej splatnosti popri ďalších úrokoch za omeškania a ďalších sankciách indikuje neprimeraný nárast dlhu v neprospech spotrebiteľa. Je potom nevyhnutná otázka vykonania súdnej kontroly prijateľnosti takejto dohody ohľadom úrokov popri úrokoch z omeškania a prípadných ďalších sankciách. Takýto odklon od dispozície právnej normy, ktorý sleduje úroky popri úrokoch z omeškania či iných sankciách, je v neprospech spotrebiteľa. Zákon totiž priznáva po splatnosti úroky z omeškania vo výške podľa § 3 nariadenia vlády č.87/1995 Z.z. Predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej podstate jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové a okamžité vrátenie celej požičanej istiny, vrátane dohodnutých zmluvných úrokov. Keďže sa jedná o sankčný inštitút, jeho využitím sa veriteľ nemôže dostať nepriaznivejšej situácie ako bol pred jeho využitím, preto veriteľovi patria zmluvné úroky dojednané v plnej výške, t.j. až do pôvodne dohodnutého termínu konečnej splatnosti. Za obdobie po termíne konečnej splatnosti až do reálneho zaplatenia však veriteľovi už zmluvné úroky nepatria, nakoľko za toto obdobie mu patria úroky z omeškania. Dohodnutý úrok tak predstavuje cenu, za ktorú veriteľ poskytuje dlžníkovi istinu k dispozícii. Tento zisk veriteľa predstavujú práve dohodnuté úroky splácané spolu s istinou v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Takýto úrok predstavuje kapitalizovanú odplatu za celé obdobie postupného splácania úveru v splátkach. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov. Teda zosplatením úveru nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov spolu s dohodnutým úrokom. Niet kogentnej úpravy, podľa ktorej by bolo možné priznať (zmluvné) úroky dohodnuté popri úrokoch z omeškania aj za obdobie po dohodnutej dobe splatnosti do skutočného vrátenia finančných prostriedkov. Dohodnuté (zmluvné) úroky za úver zákon reguluje len do dohodnutej doby splatnosti, a preto prípadná dohoda o takýchto úrokoch bez časového obmedzenia, je odklonom od dispozitívnej úpravy a je v neprospech spotrebiteľa, a tiež vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Žalobcovi preto nepatrí nárok na dohodnutý úrok zo zmluvy po termíne konečnej splatnosti úveru. Dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania platiť ďalšie sankcie až do skutočného vrátenia peňažných prostriedkov, a to aj zmluvné úroky za poskytnutie úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, a tým zhoršuje postavenie spotrebiteľa oproti zákonnej úprave, ktorá chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu vo vzťahu k výške úveru. Je preto viac než nepravdepodobné, aby si

spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý by zaobchádzal so spotrebiteľom čestne a rovnocenne.

25. Súd s poukazom na vyššie uvedené nepovažoval žalobu v časti zaplata zmluvných úrokov za obdobie po termíne konečnej splatnosti úveru za dôvodnú. Súd zároveň poukazuje na to, že pre posúdenie dôvodnosti žaloby ohľadne uplatnených zmluvných úrokov nie je rozhodujúce výlučne zmluvné dojednanie uvedené v uzavretej zmluve a obchodných podmienkach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, hoci v prípade §§ 502-506 ObchZ sa v zmysle § 263 ObchZ jedná o dispozitívne zákonné ustanovenia. Zároveň však nemožno opomenúť skutočnosť, že v prejednávacom prípade sa jedná o spotrebiteľský právny vzťah a dispozitívne zmluvné dojednanie umožňujúce uplatňovať zmluvné úroky popri úrokom z omeškania po zosplatnení úveru až do jeho skutočného zaplata by nebolo ničím iným ako faktickým zvýšením výšky úrokov z omeškania v neprospech spotrebiteľa v rozpore s ustanoveniami smerujúcimi k ochrane spotrebiteľa, najmä §§ 369 ods. 1 ObchZ a 53b OZ. Súd poukazuje zároveň na to, že ustanovenia §§ 502 a 503 ObchZ upravujú povinnosti strán za stavu „lege artis“, keď dlžník užíva prostriedky veriteľa v zmysle dohodnutých podmienok. Nemožno z nich preto automaticky odvodzovať rovnaké závery aj pre stav, keď už dlžník nie je oprávnený poskytnuté prostriedky užívať. Ustanovenie § 503 ods. 3 ObchZ je celkom jednoznačne koncipované na ochranu dlžníka, keďže upravuje situáciu, keď sa dlžník rozhodne vrátiť prostriedky pred dojednanou splatnosťou, čo vyplýva z právnej normy „Dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté prostriedky pred dobou určenou v zmluve.“ Úroky je však v takom prípade povinný zaplatiť len za dobu do vrátenia peňažných prostriedkov veriteľovi, ku ktorému dochádza skôr, t.j. pred pôvodne dohodnutou dobou splatnosti. Hoci je toto ustanovenie dispozitívne a v praxi často veriteľmi upravené v neprospech dlžníkov, povinnosť dlžníka platiť zmluvné úroky aj po dobe konečnej splatnosti záväzku až do skutočného vrátenia peňažných prostriedkov v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru zo strany veriteľa, z neho nevyplýva. Toto dispozitívne zákonné ustanovenie totiž neupravuje následky v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru zo strany veriteľa pre porušenie záväzkových povinností dlžníkom, ale len prípady kedy sa dlžník rozhodne úver predčasne dobrovoľne vrátiť pred dobou určenou v zmluve. Následky pre protiprávny stav zákonná úprava výslovne neupravuje, no súdna prax vo vyššie uvedených rozhodnutiach správne v súlade s právnou úpravou ochrany spotrebiteľa dovodila, že s protiprávnym stavom sa spájajú výlučne úroky z omeškania, ktoré majú sankčný charakter a prípadné dispozitívne dojednanie v neprospech spotrebiteľa nie sú v spotrebiteľských vzťahoch prípustné. Zmluvné dojednanie umožňujúce uplatňovať zmluvné úroky popri úrokom z omeškania po zosplatnení úveru až do jeho skutočného zaplata nie je totiž ničím iným ako faktickým zvýšením dohodnutej výšky úrokov z omeškania nad zákonom prípustnú výšku.

26. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Vzhľadom na uvedené zákonné ustanovenie súd uložil žalovanému, aby súdom uloženú povinnosť splnil v lehote 3 dni od právoplatnosti tohto rozsudku.

27. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

28. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobca bol v konaní úspešný na 76,25 % (4723,08/6194,41), žalovaný na 23,75 % (100-76,25), súd preto priznal nárok na náhradu trov konania úspešnejšiemu žalobcovi, a to v rozsahu 52,50 % (76,25-23,75), ktorý zohľadňuje pomer úspechu a neúspechu žalobcu. Súd z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval výrok v súlade s rozhodovacou praxou (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp.zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp.zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp.zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017) do povinnosti ich náhrady.

30. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Žiar nad Hronom, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Náležitosťou odvolania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP). Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis s prílohami zostal na súde a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).